

Regionsudvalgets udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Kommissionens bidrag til tænkepausen og tiden derefter: Plan D for demokrati, dialog og debat og Hvidbog om en europæisk kommunikationspolitik

(2006/C 229/10)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Kommissionens bidrag til tænkepausen og tiden derefter: Plan D for demokrati, dialog og debat KOM(2005) 494 endelig og hvidbog om en europæisk kommunikationspolitik KOM(2006) 35 endelig,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 13. oktober 2005 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til præsidiets beslutning af 15. november 2005 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Styreformer i EU og Området med Frihed og Retfærdighed,

under henvisning til Nice-traktaten (2001/C 80/01),

under henvisning til traktat om en forfatning for Europa, underskrevet af stats- og regeringscheferne den 29. oktober 2004 (CIG 87/04 rev. 1, CIG 87/04 add. 1 rev. 1, CIG 87/04 add. 2 rev. 1),

under henvisning til erklæring fra EU-medlemslandenes stats- og regeringschefer om ratifikation af traktat om en forfatning for Europa (Det Europæiske Råds møde den 16./17. juni 2005),

under henvisning til samarbejdsaftalen mellem Regionsudvalget og Europa-Kommissionen (CdR 197/2005, punkt 11), underskrevet den 17. november 2005,

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning om tænkepausen: struktur, temaer og ramme for en evaluering af debatten om Den Europæiske Union A6-0414/2005,

under henvisning til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Kommissionens bidrag til tænkepausen og tiden derefter: Plan D for demokrati, dialog og debat (CESE 1390/2005 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 13. oktober 2005 om Tænkepause: Struktur, temaer og ramme for en evaluering af debatten om Den Europæiske Union (CdR 250/2005 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 17. december 2002 om meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om En informations- og kommunikationsstrategi for Den Europæiske Union (CdR 124/2002 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse (CdR 52/2006 rev. 1), som blev vedtaget af Underudvalget for Styreformer i EU og Området med Frihed og Retfærdighed den 7. april 2006 med **Mercedes Bresso**, formand for regionalrådet i Piemonte (IT/PSE), som ordfører,

og ud fra følgende betragtninger:

- 1) Den dårlige kommunikation mellem EU og borgerne viser, at der er et demokratisk underskud i EU. De store beslutninger, som påvirker dagligdagen for folk i EU, bliver taget efter komplekse mellemstatslige og interinstitutionelle forhandlinger, hvortil borgerne i det store og hele kun lejligvis er passive tilskuere.

⁽¹⁾ EUT C 65 af 17.3.2006, s. 92-93.

⁽²⁾ EUT C 81 af 4.4.2006, s. 32-36.

⁽³⁾ EUT C 73 af 26.3.2003, s. 46-52.

- 2) Indtil det på den ene side lykkes at reducere det demokratiske underskud gennem institutionelle reformer, hvilket arbejde for øvrigt blev indledt med forfatningstraktaten, og der på den anden side opnås anerkendelse af den rolle og det arbejde, som udføres af EU's allerede eksisterende demokratiske organer, er det de europæiske institutioners hovedopgave at medvirke til på anden vis at afhjælpe konsekvenserne af det demokratiske underskud, således at borgerne får mulighed for at tilkendegive deres mening om den fremtidige politik for Europa.
- 3) Det haster med ikke kun at få etableret effektive kommunikationsmidler, men først og fremmest med at få fastlagt målene med indsatsen og få dem offentliggjort. Lige så vigtigt er det at give mere plads for borgernes deltagelse og indarbejde baggrunden for det europæiske projekt i undervisningen. Målet er at afhjælpe konsekvenserne af det demokratiske underskud, at give borgerne mulighed for at komme til orde om den fremtidige politik for Europa, navnlig om EU's institutionelle og politiske fremtid: Hvorvidt vi ønsker at udvide eller begrænse de fælles politikområder, eller vi ønsker, at den økonomiske og politiske integration fortsættes, forbliver som den er eller bremses.
- 4) EU's kommunikationspolitik bør tage sigte på at udvikle en bredere europæisk bevidsthed. Denne bevidsthed kan kun tilvejebringes, hvis der blandt borgerne skabes opbakning om det europæiske samarbejde. Her bør man tage udgangspunkt i de emner og sager, som øver indflydelse på borgernes dagligdag og hvor det europæiske samarbejde tilfører en klar merværdi. Alle må være klar over, at det kræver en langsigtet indsats.
- 5) I debatten om Unionens fremtid har de regionale og lokale myndigheder en væsentlig opgave at udføre med at gøre borgerne interesserede i de emner, der vedrører dem, og arrangere strukturerede debatter mellem borgerne, de lokale og regionale politikere og Europa-parlamentarikerne. Regionsudvalget håber, at det som repræsentant for de lokale og regionale myndigheder og Europa-Parlamentet som symbol på det supranationale medborgerskab vil blive inddraget som en integreret del af denne proces som udtryk for ægte kommunikation på flere niveauer.

på sin 65. plenarforsamling den 14.-15. juni 2006 (mødet den 15. juni) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse:

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

1. Regionsudvalget om tænkepausen og plan D

Regionsudvalget

1.1 **anerkender**, at tænkepausen er en mulighed for at sætte nyt liv i EU, og at den aktuelle krise vedrørende EU's styringsformer ikke bør stille spørgsmålstegn ved den europæiske integrations berettigelse. Enhver kommunikationspolitik vil være forgæves, hvis den ikke er baseret på en ny demokratisk udformning af det europæiske projekt;

1.2 **bemærker**, at Unionen som et samfund med et fælles mål kun vil blive en realitet, hvis det lykkes at formidle en opfattelse af en fælles identitet trods forskelligheden og få denne opfattelse til at slå rod i befolkningerne, hvis det lykkes at videregive de grundlæggende værdier til kommende generationer, hvis det lykkes at formidle disse værdier og fremme dem i relationerne med resten af verden, hvis det lykkes at få borgerne til at forstå de væsentligste kanaler til dialog og interaktion med institutionerne og at formidle en grundlæggende viden om de vigtigste aspekter af den europæiske økonomiske, politiske, historiske og sociale integration og frem for alt få borgerne til at deltage aktivt i opbygningen af Europa og beslutningsprocessen;

1.3 **gentager**, at en fortsættelse af forfatningsprocessen stadig er en af målsætningerne, og **er** derfor **imod** såvel at opgive forfatningstraktaten til fordel for Nice-traktaten som selektiv gennemførelse deraf (»cherry picking«); **slår til lyd** for vedtagelsen af en forfatningstraktat, der kan konsolidere EU som en stærk, fremgangsrig og borgernær politisk enhed, og **opfordrer** til ratifikation af forfatningstraktaten senest i 2009 under hensyntagen til både de vanskeligheder, den er stødt på i visse medlemslande, og holdningen i de lande, som allerede har ratificeret traktaten. Det er derfor nødvendigt at forlænge tænkepausen, hvor man ikke må forspilde nogen mulighed for fremskridt i den europæiske opbygning, som kan give borgerne et bedre billede af EU, uanset om det sker på grundlag af del- eller globale aftaler.

1.4 **henviser** i den forbindelse til den tilbøjelighed til nationalisme og protektionisme, som er dukket op i Den Europæiske Union. Denne tendens udgør en fare for EU's videre udvikling;

1.5 **understreger**, at tænkepausen giver mulighed for at koncentrere den europæiske debat om fordelene ved myndighedsopdeling i flere niveauer til opfyldelse af det europæiske ideal som sammenfattet i forfatningstraktatens motto »enhed i mangfoldigheden«;

1.6 **finder**, at det af hensyn til den europæiske models effektivitet og berettigelse er nødvendigt at integrere nærhedsprincippet fuldt ud, vel vidende at det i denne fase er af afgørende betydning for at bringe borgerne tættere på EU;

1.7 **erkender**, at et offentligt europæisk rum kun kan opstå, hvis Europa relancerer den politiske integration, hvor borgerne får mulighed for at vælge klare politiske retningslinier for Europas fremtid;

1.8 **bekræfter**, at der bør gøres, hvad der er muligt for at skabe en europæisk ånd, der fremmer borgernes fulde og oplyste deltagelse i skabelsen af det europæiske projekt;

1.9 **bekræfter**, at alle de folkevalgte har et ansvar for at opfylde disse uopsættelige krav og **opfordrer** lokale, regionale, nationale og EU-parlamentarikere til sammen at arbejde for, at der knyttes en demokratisk forbindelse med borgerne; i den forbindelse **er det** Regionsudvalgets **håb**, at det interinstitutionelle samarbejde med Europa-Parlamentet og de øvrige institutioner kan intensiveres med det formål at styrke den regionale høring inden for EU væsentligt;

1.10 **er overbevist om**, at dialogen med borgerne, de politiske organisationer, fagforeninger og sammenslutninger med udgangspunkt i en tillidsagt skal gøres permanent og finder i den forbindelse, at man bør anvende tænkepausen til at lytte til borgernes ønsker. Det forudsætter, at EU-institutionerne gøres mere åbne og tilgængelige, så det bliver lettere for borgerne at deltage i debatter og diskussioner. Til det formål er det nødvendigt at etablere et permanent og struktureret samarbejde mellem de institutioner, der skal tilrettelægge dette høringsarbejde;

1.11 **anser det for nødvendigt**, at alle EU-institutioner og -organer systematisk understreger den vigtige rolle, som medlemsstaternes markante regionale og lokale dimension har spillet for den europæiske integration. Denne territoriale dimension er et særligt kendetræk ved vor integrationsproces, som giver hele EU's beslutningstagning større demokratisk legitimitet. Således bør der tages meget større hensyn til Regionsudvalgets udtalelser, hvis man vil styrke EU's demokratiske legitimitet;

1.12 **understreger**, at ifølge Kommissionens egen hvidbog om styreformer og udkastet til forfatningstraktaten bør Regionsudvalget udstyres med instrumenter, som gør det muligt — i det mindste på de områder, hvor udvalget skal høres — at foretage en opfølgning på Kommissionens gennemførelse af de foranstaltninger, som godkendes i dens udtalelse;

1.13 **finder**, at Regionsudvalgets medlemmers demokratiske potentiale og deres europæiske mandat bør udnyttes i kommunikationen på lokalt niveau. Dette indebærer, at de skal inddrages i de i Plan D omtalte nationale planer, hvoraf nogle

allerede er ved at blive iværksat, at de anerkendes som partnere af Kommissionens repræsentationskontorer i medlemslandene, og at de deltager i de i Plan D foreslåede fællesskabsinitiativer og de aktioner, der iværksættes af Europa-Parlamentet. EU bør stille finansielle midler nok til rådighed; ellers risikerer man, at planen kun forbliver gode hensigter;

1.14 **finder**, at det er nødvendigt at gå videre end tænkepausen, og at de europæiske institutioner og politikere må engagere sig i en struktureret debat med borgerne og deres organisationer ved brug af den form, der anvendes i forbindelse med forfatningskonventet. Debatten bør tage udgangspunkt i at definere de konkrete problemer, som de europæiske borgere står over for i hverdagen f.eks. levestandard, beskæftigelse, miljøbeskyttelse og energi, og som foreslået af Europa-Parlamentet fokusere på et begrænset antal prioriterede emner vedrørende Europas fremtid, for eksempel:

- (i) Hvad er målet med den europæiske integration?
- (ii) Hvilken rolle skal Europa spille på verdensplan?
- (iii) Hvad er fremtiden for den europæiske økonomiske og sociale model i lyset af globalisering?
- (iv) Hvordan definerer man Den Europæiske Unions grænser?
- (v) Hvordan fremmes frihed, sikkerhed og retfærdighed?
- (vi) Hvordan skal Unionen finansieres?

1.15 **mener**, at der bør gøres mere for at vinde borgernes tillid end blot føre en dialog og gøre status over, hvad borgerne ønsker. Borgerne i EU bør vide, at det i sidste instans er dem selv, der via deres valgte repræsentanter træffer afgørelserne om EU's fremtid. De spørgsmål, som stilles i det foregående punkt, bør derfor så vidt muligt besvares i form af fælles politiske standpunkter fra alle lokale, regionale og nationale myndigheder;

1.16 **mener**, at de folkevalgte på lokalt, regionalt og nationalt plan — ud over de informations- og kommunikationskampagner, som de selv kan medvirke til — også bør arbejde for, at deres respektive institutioner, forvaltninger eller organer som led i deres daglige virksomhed informerer om den europæiske dimension af deres aktivitetsområde. I den sammenhæng skal det **fremhæves**, at en publikation om god praksis med eksempler på konkrete foranstaltninger, der er gennemført på lokalt og regionalt plan i forbindelse med iværksættelsen af Plan D (demokrati, dialog og debat), er under udarbejdelse i forlængelse af nærværende udtalelse;

1.17 **mener**, at der er behov for at inkludere en fjerde målsætning om decentralisering i Plan D ved siden af demokrati, dialog og debat gennem anvendelse af eksterne kommunikationsformidlere som de lokale og regionale myndigheder, der

via deres kompetencer har en afgørende rolle at spille gennem fora, initiativer og debatter. Debatten bør starte i disse lokale og regionale fora med deltagelse af politikere (fra lokalt og regionalt niveau til nationalt og europæisk niveau) og repræsentanter for det organiserede civilsamfund og borgerorganisationer. Det vil herefter være muligt at forelægge resultaterne fra debatterne i disse fora for de nationale parlamenter og parlamentet i Strasbourg.

2. Regionsudvalget og den europæiske kommunikationspolitik

Regionsudvalget

2.1 **opfordrer til**, at der sker en koordinering med det lokale og regionale niveau, da den af EU og regionerne formulerede *myndighedsopdeling i flere niveauer* også muliggør *kommunikation på flere niveauer* i form af tiltag, der sigter mod gensidig anerkendelse, i overensstemmelse med nærhedsprincippet; **går ud fra**, at de lokale og regionale myndigheder vil blive aktivt inddraget i EU's kommunikationspolitik. På baggrund af diversiteten inden for EU og med henvisning til nærhedsprincippet er de offentlige myndighedsorganer, der befinder sig tættest på borgerne, selvskrevne aktører til at videreformidle det europæiske projekt ud til borgerne;

2.2 **bifalder** i den forbindelse offentliggørelsen af hvidbogen om en europæisk kommunikationspolitik baseret på en udvidet dialog, mindre afstand til borgerne og decentralisering, men **beklager**, at dokumentet ikke indeholder en politisk vision og derfor ikke er mere end et redskab i bestræbelserne; **bemærker** især manglen på en strategisk vision for EU's karakter og rolle i forbindelse med beskyttelsen og fremme af de europæiske borgers interesser og behov i de kommende år;

2.3 **glæder sig over**, at hvidbogen anerkender den rolle, de lokale og regionale myndigheder, især de lokale og regionale medier, spiller for etableringen af en dialog med borgerne og for at få lokalsamfundene til aktivt at deltage i debatten om EU-spørgsmål; Regionsudvalget **opfordrer** derfor til, at der gennem egnede foranstaltninger (workshops, journalistbesøg i Bruxelles) skabes bedre kontakt mellem det omfangsrige net af korrespondenter i Bruxelles og lokalredaktionerne, og **gør** i denne forbindelse **opmærksom på**, at de lokale og regionale myndigheder kun kan virke effektivt, såfremt de har de nødvendige ressourcer dertil;

2.4 **understreger**, at EU takket være sine egne anstrengelser og den indsats, der er gjort af de lokale og regionale politikere, har de demokratiske rammer, der skal til for at genetablere dialogen med borgerne, fremhjelpe et europæisk samfundssind og i højere grad fokusere indsatsen på lokalt plan og **minder om**, at den lokale og regionale presse har en vigtig rolle som formidler af kommunikation til befolkningen;

2.5 **beklager** den sekundære rolle, som de lokale og regionale myndigheder er blevet tildelt i hvidbogen, men er villig til at påtage sig ansvaret for at sætte skub i og stå for koordinati-

onen mellem de lokale og regionale myndigheder og den lokale og regionale presse og som følgelig, inden for rammerne af et samarbejde med de andre institutioner, at være en meget aktiv deltager i tænkepausen og **understreger** i denne sammenhæng behovet for at sikre en forhøjelse af budgetbevillingerne, og at de tildeles et budget, der gør det muligt at føre en moderniseret informations- og kommunikationspolitik;

2.6 **hilser det** i denne sammenhæng **velkommen**, at der indledes forhandlinger med de relevante tjenestegrene i Europa-Kommissionen med henblik på at udarbejde et addendum om informations- og kommunikationspolitik til samarbejdsaftalen mellem Regionsudvalget og Kommissionen, som blev fornyet i 2005;

2.7 **ønsker** at yde et bidrag til det europæiske charter om en europæisk adfærdskodeks om kommunikation og beder Kommissionen om at præcisere konceptet, målene og merværdien ved dette dokument;

2.8 **finder**, at det er helt afgørende at sammenkæde kommunikationspolitikken med aktivt medborgerskab gennem foranstaltninger til fremme af højtprofilerede begivenheder, studier og informationsværktøjer og en platform for dialog og overvejelse, som henvender sig så bredt som muligt til offentligheden på tværs af landegrænserne, og hvor der tages emner op, som borgerne har tæt inde på livet som f.eks. beskæftigelse, udvikling af byer og landområder, sikkerhed og indvandring, miljøbeskyttelse og energi, som er områder, hvor en EU-indsats tilfører en absolut merværdi. Disse emner øver også stor indflydelse på de lokale og regionale myndigheders politik; herigennem vil Europa komme til at fremstå mere konkret for borgerne;

2.9 **anerkender**, at en af målsætningerne i hvidbogen er at opnå en bedre forståelse af den offentlige mening gennem Eurobarometers opinionsmålinger og foreslår, at målingerne i højere grad tilpasses det lokale og regionale niveau, og at Eurobarometer-redskabet knyttes tættere til Regionsudvalget og dets medlemmer; de lokale og regionale aktører i offentlige organer er dem, der er bedst placeret til at aflæse den offentlige mening;

2.10 **opfordrer** til, at europæisk medborgerskab gøres til et skolefag, hvor der undervises i det europæiske projekt, dets grundlæggende værdier, historie, oprindelige mål og fremtidige udfordringer, og at der i såvel skolernes som universiteternes læseplaner afsættes timer og lærerkræfter til undervisning i dette stof;

2.11 **foreslår** en europæisk kommunikationspolitik, der gør det muligt for EU at benytte sig af uafhængige medieværktøjer, og håber navnlig, at de regionale pressebureauer internt udvikler værktøjer til at formidle EU-kommunikation, at der iværksættes kommunikationskurser for offentligt ansatte, og at Europe by Satellite (EbS) fra at være et audiovisuelt redskab bliver et egentligt europæisk pressecenter;

2.12 **foreslår** at tage enkle decentrale finansieringsinstrumenter for små ngo'er i anvendelse med henblik på at støtte disses EU-informationsformidling direkte til borgerne f.eks. i form af debatter, kurser, brochurer, der er tilpasset regionale behov, eller organisering af besøg i Bruxelles;

2.13 **henstiller**, at disse oplysninger indsamles og derefter viderebringes af de regionale og lokale institutioner, og **håber**, at de øvrige europæiske institutioner indgår i et fast samarbejde

med Regionsudvalget med henblik på i fællesskab at udarbejde de planlagte kommunikations- og informationsstrategier;

2.14 **håber**, at information og kommunikation om EU endelig vil blive opfattet som et logisk afsæt, som de lokale, regionale og nationale institutioner, forvaltninger og organer såvel som medierne bør tage udgangspunkt i for at kunne give korrekt og komplet information.

Bruxelles, den 15. juni 2006

Michel DELEBARRE
Formand for
Regionsudvalget
